

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต EPCA Model to Enhance Teachers' Professional Competencies in Curriculum and Learning Management for Students Studying in Bachelor Degrees in Education Program

วาสนา กิรติจำเริญ^{1*}

Wasana Keeratichamroen^{1*}

(Received: Jun 6, 2022; Revised: Jul 3, 2022; Accepted: Jul 20, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบ และ 2) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญด้านหลักสูตรและการสอน 3 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 29 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA และแบบวัดสมรรถนะวิชาชีพครู สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และร้อยละพัฒนาการ (Gain scores)

ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) นักศึกษาที่ได้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีคะแนนร้อยละพัฒนาการในภาพรวม อยู่ในระดับพัฒนาการสูง

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA สมรรถนะวิชาชีพครู การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000

Assistant Professor at Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

* Corresponding author, e-mail: wasano1975@hotmail.com; wasana.k@nnru.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) develop instructional model to enhance teachers' professional competencies in curriculum and learning management for students studying in bachelor degrees in education program and 2) trial the instructional model to enhance teachers' professional competencies in curriculum and learning management for students studying in bachelor degrees in education program. The processes of research were conducted two phases. The target group of first phase was 3 educational experts. The target group of second phase was 29 sophomore students who registered for the course 102207 learning management methodology, second semester of 2021 academic year, by cluster random grouping. The research tools were the learning management model assessment form, the learning management plan using the EPCA model, and the teachers' professional competencies test. Data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and gain score. The results revealed that 1) EPCA model to enhance teachers' professional competencies in curriculum and learning management was appropriately at the highest level, and 2) students who have studied using EPCA model had teachers' professional competencies as following, teachers' professional competencies after learning was significantly higher than before at the .05 level, and teachers' professional competencies after learning was significantly higher than 70% criterion at .05 level.

Keywords: EPCA Model, Teachers' Professional Competencies, Curriculum and learning Management, Bachelor degrees in education program

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมต่อให้ผู้คนในโลกสามารถติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดน รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบการใช้ชีวิตและการทำงานที่ต้องปรับเปลี่ยนเป็นวิถีใหม่ (New normal) ดังนั้น ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงส่งผลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการเรียนรู้และวิธีการแสวงหาความรู้ และในฐานะที่ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาพลเมืองของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะขั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563, น. 140) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของการพัฒนาครูไว้ว่า ระบบการพัฒนาครูควรมีกระบวนการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะภายใต้การปรับเปลี่ยน

กระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ที่นำไปสู่การปฏิบัติด้วยการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของครู โดยคำนึงถึงบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แฉ่งชัน (2551, น. 1-3) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ ในยุคปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ ขององค์กรการศึกษาต่างๆ

การออกแบบและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จะต้องเริ่มต้นจากการศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบต่างๆ รวมถึงศึกษาสภาพปัจจัยที่เป็นปัญหา และความต้องการในการพัฒนาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมาย (Goal) 2) แนวคิดพื้นฐาน (Conceptual framework) 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน (Syntax) และ 4) การประเมินผล (Evaluation) (อิสรา พลนงค์ และวาสนา กิรติจำเริญ, 2564, น. 125) โดยรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ รหัสวิชา 100207 เป็นรายวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพครูบังคับในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต พุทธศักราช 2562 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งจัดเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ได้กำหนดเป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนา ศักยภาพของนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพครูทั้งสมรรถนะหลัก (Core competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้อาเซียนสมรรถนะ และการพัฒนา สมรรถนะวิชาชีพครู แต่ยังขาดแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะ วิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ให้นักศึกษาที่จะจบการศึกษาออกไปเป็นครูที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะวิชาชีพครู อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

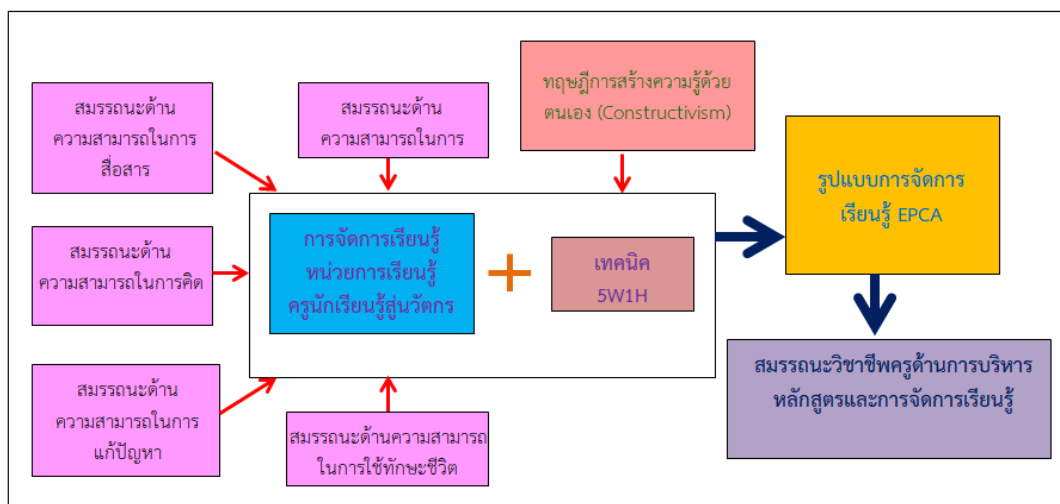
1. เพื่อพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
2. เพื่อทดลองใช้แบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้นักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไป
2. นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ EPCA มีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อันสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมรรถนะวิชาชีพครูแบ่งเป็นสมรรถนะหลัก (Core competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ซึ่งสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and learning management) เป็นสมรรถนะในด้านความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (กิตติชัย สุทธาสโนบล, 2560, น. 59-65) ซึ่งงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความรู้ความสามารถ ในการออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยนำเทคนิค 5W1H (What, Where, When, Why, Who, How) มาใช้เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ เทคนิค 5W1H จะช่วยส่งเสริมสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 สมรรถนะ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี ดังนั้น จึงได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแบ่งตามระยะการวิจัย ดังนี้

1.1 ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีกลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 45)

1.2 ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 330 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 102207 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) (สมบุรณ์ ต้นยะ, 2555, น. 106)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่แบ่งตามระยะการวิจัย ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.1.2 วิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (อิสรา พลนงค์ และวาสนา กิริติจำเริญ, 2564, น. 125) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ 1) เป้าหมาย (Goal) 2) แนวคิดพื้นฐาน (Conceptual framework) 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน (Syntax) และ 4) การประเมินผล (Evaluation)

2.1.3 สร้างแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ที่มาของรูปแบบ 2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการของรูปแบบ 4) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ขั้นตอนการเรียนการสอน 6) การประเมินผล และ 7) แนวทางการนำไปใช้ ซึ่งแบบประเมินนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ของระดับความสอดคล้องและเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1.4 นำแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.2 ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA และ 2) แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพครู ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA หน่วยที่ 1 เรื่อง ครูนักเรียนสู่ผู้สร้างนวัตกรรม (Teachers as Learners to Innovators) ระยะเวลาสอน 5 ครั้งๆ ละ 4 คาบ รวมเวลา 20 คาบ (คาบละ 50 นาที) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1.1 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 100207 สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2

2.2.1.2 ศึกษากรอบสมรรถนะวิชาชีพครูประจำสายงาน (Functional competency) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.2.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้
มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องและความเหมาะสม เท่ากับ 4.84 อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2.1.4 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้
ในการดำเนินการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.2 แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพครู เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 15
ข้อ ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชา
วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ด้าน
ของสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนา
หลักสูตร 2) ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ โดยใช้แบบวัดของวาสนา กิริติจาเรียว และสุภาวดี วิสุวรรณ (2565, น. 70-81) มีค่า
ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.63 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.50 และหาค่า
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการโดยกำหนดองค์ประกอบ
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย แนวคิดพื้นฐาน ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
และการประเมินผล โดยแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน แล้วสร้างองค์ประกอบของรูปแบบ
การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหาร
จัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน
ประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3.2 ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการโดยให้นักศึกษาทดสอบ
ก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพครูก่อนการทดลอง แล้วผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA หน่วยที่ 1 เรื่อง ครูนักเรียนสู่หน่วย
ระยะเวลาสอน 5 ครั้งๆ ละ 4 คาบ รวมเวลา 20 คาบ และให้นักศึกษาทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัด
สมรรถนะวิชาชีพครูหลังการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.2 วิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test for dependent และ t-test for one sample) และการหาร้อยละพัฒนาการ (Gain scores: GS) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2557, น. 12-13) ซึ่งแปลความหมายเป็นพัฒนาการ 6 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับพัฒนาการลดลง คือ คะแนนติดลบ 2) ระดับไม่มีพัฒนาการ คือ ร้อยละ 0 3) ระดับเริ่มต้น คือ ร้อยละ 1-25 4) ระดับกลาง คือ ร้อยละ 26-50 5) ระดับสูง คือ ร้อยละ 51-75 และ 6) ระดับสูงมาก คือ ร้อยละ 76-100

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ผลการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นจัดสถานการณ์ให้เรียนรู้ (Engage) ร่วมกับการใช้เทคนิค 5W1H เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ที่น่าสนใจให้นักศึกษา แล้วให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่ออภิปราย อธิบาย และลงข้อสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ได้รับแล้วบันทึกลงใบกิจกรรมกลุ่ม แล้วนำเสนอ และแลกเปลี่ยนร่วมกัน

1.2 ขั้นจัดสถานการณ์ที่ต่อยอดการเรียนรู้ (Progress) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างจากขั้นที่ 1 แล้วให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลตามที่ได้วางแผนไว้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม พร้อมทั้งจดบันทึกข้อมูลที่ค้นคว้าแล้วนำมาบันทึกลงใบกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งกระบวนการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจะเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี

1.3 ขั้นจัดสถานการณ์ใหม่ที่ซับซ้อน (Challenge) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างและซับซ้อนมากขึ้นจากขั้นที่ 2 แล้วให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย แล้วบันทึกลงใบกิจกรรมของกลุ่ม โดยอภิปรายแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มและทั้งชั้นเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี

1.4 ขั้นจัดสถานการณ์ใหม่และนำความรู้ไปประยุกต์ในการทำงาน (Application) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ใหม่ที่มีลักษณะปลายเปิด เพื่อให้นักศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการนำความรู้ที่ได้รับจากขั้นที่ 1-ขั้นที่ 3 ไปใช้

ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และเทคโนโลยี ให้มีความชำนาญมากขึ้น

จากที่กล่าวมา จะขอยกตัวอย่างสถานการณ์ในชั้นจัดสถานการณ์ให้เรียนรู้ (Engage) ร่วมกับการใช้เทคนิค 5W1H แสดงได้ดังภาพที่ 2

ใบกิจกรรมที่ 1 ครูนักเรียน

คำสั่ง : ให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ Piper จาก link (<https://youtu.be/e7v2zDZBf6g>) จากนั้นให้นักศึกษา ถอดบทเรียนจากการดูคลิปก้นั้น โดยเขียนสะท้อนให้เห็นถึงการวิเคราะห์ผู้เรียน เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในคลิปโดยใช้เทคนิค 5W1H

1. What (การเรียนรู้หมายถึงอะไร)
2. Where (การเรียนรู้เกิดที่ไหนได้บ้าง)
3. When (การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อไหร่)
4. Why (ทำไมจึงเกิดการเรียนรู้)
5. Who (ใคร หรือ ปัจจัย ไດบ้างที่ทำให้เกิดการเรียนรู้)
6. How (ทำอะไรจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้หรือผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้ได้อย่างไร)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างสถานการณ์ในชั้นจัดสถานการณ์ให้เรียนรู้ (Engage) ร่วมกับการใช้เทคนิค 5W1H

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (EPCA) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต แสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA

หลังการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA แล้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ได้ผลดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ				ระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	
1. ที่มาของรูปแบบ	5	5	5	5	มากที่สุด
2. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน	5	5	5	5	มากที่สุด
3. หลักการของรูปแบบ	5	5	5	5	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5	5	5	5	มากที่สุด
5. ขั้นตอนการเรียนการสอน	5	5	5	5	มากที่สุด
6. การประเมินผล	5	5	5	5	มากที่สุด
7. แนวทางการนำไปใช้	5	5	5	5	มากที่สุด
โดยรวม				5	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัยในระยะที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะวิชาชีพครู	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	29	15	3.51	1.06	30.074*	.000
หลังเรียน	29	15	11.48	0.99		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษามีคะแนนสมรรถนะวิชาชีพครูเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.06) หลังการจัดการเรียนรู้ นักศึกษามีคะแนนสมรรถนะวิชาชีพครูเฉลี่ยเท่ากับ 11.48 ($\bar{X} = 11.48$, S.D. = 0.99) สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA หลังการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 70

	n	คะแนนเต็ม	คะแนนร้อยละ 70	$\bar{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	29	15	10.50	11.48	0.99	5.366*	.000

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 11.48 ($\bar{X} = 11.48$, S.D. = 0.99) สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบร้อยละพัฒนาการของสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบร้อยละพัฒนาการของสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA

ระดับพัฒนาการ	ลดลง	ไม่มี	เริ่มต้น	กลาง	สูง	สูงมาก
จำนวนนักเรียน (ร้อยละ)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (3.45)	23 (79.31)	5 (17.24)

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษามีคะแนนร้อยละพัฒนาการของสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ระดับสูง จำนวน 23 คน (ร้อยละ 79.31) 2) ระดับสูงมาก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 17.24) และ 3) ระดับปานกลาง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 3.45)

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. นักศึกษาที่ได้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีคะแนนร้อยละพัฒนาการในภาพรวมอยู่ในระดับพัฒนาการสูง

อภิปรายผล

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “EPCA Model” มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมาย 2) แนวคิดพื้นฐาน 3) กระบวนการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล (อิสรา พลนงค์ และวาสนา กิริติจำเริญ, 2564, น. 125) ซึ่งในส่วน of กระบวนการเรียนการสอนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ (Engage) ร่วมกับการใช้เทคนิค 5W1H 2) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ที่ต่อยอดการเรียนรู้ (Progress) 3) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ซับซ้อน (Challenge) และ 4) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ใหม่และนำความรู้ไปประยุกต์ในการทำงาน (Application) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA จะมีจุดเด่นที่เป็นการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่มีลักษณะปลายเปิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และได้รู้จักการแสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริงจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้ และให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาจะนำไปใช้ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จากที่กล่าวมาจะพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA เกิดจากการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ และสามารถพัฒนานักศึกษาให้บรรลุได้ตามจุดมุ่งหมายของของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce and Weil (2009, p. 1) ที่สรุปว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจะเป็นแผน (Plan) หรือแบบ (Pattern) ที่ผู้สอนสามารถใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่สร้างขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของหาญศึก เล็บครุฑ (2557, น. 236-241) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการเรียนการสอน 3) การควบคุม

4) ผลผลิต และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ โดยหลังจากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูด้านวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เหมาะแก่การนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะครูด้านวัดและประเมินผลการศึกษา

2. นักศึกษาที่ได้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA มีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีคะแนนร้อยละพัฒนาการของสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA ในภาพรวม 69.36 อยู่ในระดับพัฒนาการสูง เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA ที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนที่ชัดเจนและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมอย่างมีความหมายจากการเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลายและน่าสนใจด้วยการใช้คำถามและเทคนิค 5W1H โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นจะส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and learning management) โดยเฉพาะในส่วนสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ในด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเฉพาะในขั้นจัดสถานการณ์ให้เรียนรู้ (Engage) ร่วมกับการใช้เทคนิค 5W1H นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์จากการใช้เทคนิค 5W1H เพื่ออธิบาย อธิบาย และลงข้อสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ได้รับ แล้วนำเสนอและแลกเปลี่ยนร่วมกัน ทำให้ได้ฝึกทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556, น. 325) ที่กล่าวว่าเทคนิคการใช้คำถามจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อเนื้อหาในบทเรียนและทำให้ผู้เรียนสนใจปัญหาที่น่าสนใจ ช่วยทำให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การใช้คำถามจะเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักร่วมกันทำงานร่วมกันตลอดจนช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ทบทวนหรือสรุปสิ่งที่เรียนมาแล้ว และช่วยแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลฉัตร กล่อมอิม (2564, น. 2554-2569) ที่ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช และพบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจฐานสมรรถนะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และมีสมรรถนะในการคิดออกแบบและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะ “EPCA Model” ควรกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการกำหนดกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทและสภาพจริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ EPCA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการสอนอื่นๆ สามารถเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์ พระราชาบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(6), น. 2554-2569.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2560). *จิตสำนึกและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: คอมเมอร์เชียล เวิลด์ มีเดีย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). *การพัฒนาการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิควิธีคิด.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แซ่จั้น. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคม ที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วาสนา กิรติจำเริญ และสุภาวดี วิสุวรรณ. (2565). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 16(3), น. 70-81.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2557). การคำนวณคะแนนพัฒนาการ (Gain scores). *สารสมาคมวิจัย สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 1(1), น. 1-20.
- สมบุญรณ์ ตันยะ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. นครราชสีมา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- หาญศึก เล็บครุฑ. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา. *การประชุมวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมระดับชาติ ครั้งที่ 7* สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2557 จาก <http://ncteched.fte.kmutnb.ac.th/nc7/NCTechEd07/NCTechEd07TEM04.pdf>
- อิสรา พลนงค์ และวาสนา กิรติจำเริญ. (2564). การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวสะเต็มศึกษา สำหรับการเสริมสร้างทักษะความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก. *วารสารราชพฤกษ์*, 19(3), น. 119-129.
- Joyce, B. and Weil, M. (2009). *Models of teaching*. New Jersey: Prentice-Hall.